

KRISLAI

Skola—Ne Rona...
Yra, Brace, Kuo Pasigirti.
Amerikiečių Padėka
Stalinui.
O Jie Nė Cento Savo
Broliams Lietuviams.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 39 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: Slagg 2-3875 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Vasario-Febr. 16, 1944 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI.

APSUPTI NACIAI SUVERŽTI VISAI SIAURAM SKLYPE

BŪSIANTI NAUJA AŠIES PERVARTA ARGENTINOJE

Iš patirties žinau štai ką: Mūsų didžiųjų organizacijų kuopos — ne visos, bet daugelis jų — yra skalmos centrums bei dienraščių spaustuvėms. Kitos ir pinigų turi, bet nesirūpina skolų išlyginimu. Mes turime labai protingą lietuvišką priežodį. Sako: Skola — ne rona, neužgis.

Peržiūrėkite, draugai, savo organizacijų išdus ir neapmokėtas bilas apmokėkite.

Iš Chicago laiške skaitau: „Svarbu pažymėti ir tai, kad kuomet kitos srovės jau neturi nei po vieną chorėlį, mes turime dar penkis didelius choras, neskaitant nepartinį chorų, tokių kaip suvalkiečių ir keli kiti panašūs.“

Be to, chigagiečiai turi dar ir šiaip nemažai meno jėgų — solistų, muzikantų, vaidylių ir t.t.

Chicago demokratinė visuomenė turi kuomi pasigirti ir pasididžiuoti.

Vienas draugas prisuntė iš karpą, kurioj sakoma: „Newton miestelis paaukojo \$1,675 Juozui Stalinui.“

Tai Newton, Mass., miestelio žmonių padėka Sovietų žmonėms už jų karžygiškas kovas prieš vokiškus barbarus.

Bet dabar paimkime lietuviškus smetonininkus, sandariečius, menševikus, katalikų srovės lyderius. Kaip jie elgiasi?

Jie turėjo du suvažiavimus — vieną Pittsburghe, kitą Brooklyne. Gyres, kad abiejuose surinko po penkis tūkstančius dolerių su viršum.

Bet ar žinote, kad nei vienas doleris iš tos dešimties tūkstančių neteko lietuviams kovūnams rytiniame fronte? Išviliojo iš gėrų žmonių Lietuvos gelbėjimo vardan tūkstančius dolerių, bet Lietuvos išlaisvinimui neišleidžia nei cento.

Mat, visi jie ponai, tai ponaiški tuos pinigus ir išleikvos.

Ruošiant trečią d'ovany siuntinį lietuviams Sovietų Sąjungoje, man galvoj kilo tokia praktiška mintis: Daugelio daiktų nė už pinigų negalima nupirkti. Ties daiktai racijonuoti, perkant reikia stampų. Pavyzdžiui, čėvervykų, cukraus, kenuoto pieno negalima nupirkti be stampų.

Labai gražu būtų, kad tų daiktų draugai ant vietos nupirktų ir paaukotų tam prakilnam tikslui.

Šitaip aiškinamas mūsų kovos tempo lėtumas Italijoje: Amerika ir Anglija nenori ten sumesti didelės karo spēkas. Tos spēkos mobilizuojamos atidarymui Vakaruose fronto prieš vokiečius.

Tam galima tikėti. Bet Amerikos žmonės pradeda rodyti nerimo dėl delsimo su atidarymu antro fronto.

IVAIRIOS ŽINIOS

Washington. — Demokratai jau neturi daugumos kongreso atstovų rūmė.

Amerikos bombanešiai vas. 15 d. vėl plačiai atakavo nacius šiaurinėj Francijoje.

Amerikiečiai atėmė iš japonų jau visą vakarinį New Britain salos galą.

Amerikos lakūnai nuskandino dar 2 japonų submarinus.

Montevideo. — Pranešama, jog Argentinoje drumsciasi naujas naciškas judėjimas nuversti dabartinę fašistuojančią gen. Ramirezovo valdžią, kuri (norėdama pinigų iš Jungtinių Valstijų) sutraukė diplomatinis ryšius su Vokietija ir Japonija.

Sakoma, kad civiliai Argentinai hitlerininkai planuoja sukilmą prieš Ramirezą ir jo pulkininkų diktatūrą; ir jeigu sukilėliai laimėtų, tai jie, girdi, iš naujo sumegstų ryšius su fašistine Ašim.

Willkie — Kandidatas

Portland, Ore. — Wendell L. Willkie viešai pareiškė, kad jis statys savo kandidatūrą į prezidentus republikonų suvažiavime, kur bus nominuojama kandidatai ateinantiesiems prezidentiniams rinkimams.

Patys Save Apsigaudinėja

Japonijos radijas paskelbė Berlyno radio pranešimą, kad, girdi, vokiečių armija tebekontroliuoja karinę padėtį sovietiniame fronte; pasakojo, būk Sovietai dar neturi karo veiksmų iniciatyvos prieš nacius.

Mėsinėja Nacius Suremtus 36 Mylių Sklype

Maskva, vas. 15. — United Press teigia, kad Sovietai susiaurino jau iki 36 ketvirtinių mylių sklypą, kuriam apsupta likučiai 150,000 vokiečių, į vakarus nuo Čerkassu, Ukrainoje. Dieną ir naktį raudonarmiečiai mirtinai ir kanuolių ugnimi ir oro bombomis žudo apsuptuosius.

Senato Komisija Užgyrė Pokarinę Paramą

Washington. — Senatojų komisija užsienin. reikalais 16 balsų prieš 1 užgyrė skyrimą \$1,350,000,000 iš Amerikos išdo kaip šios šalies dalį Jungtinių Tautų Pašalpos ir Atsteigimo Administracijoje.

Iš to fondo Jungtinės Tautos bendrai rems nukentėjusius nuo Ašies kraštus.

DAVĖ LAIKO PALAIDOT NUKAUTUS NACIUS

Cassino fronte, Italijoje, amerikiečiai patenkino vokiečių prašymą neatakuoti nacių, kol jie palaids 200 užmuštų saviškių.

TALKININKAI PIRMYN ITALIJOJ

Amerikiečiai Staiga Atėmė iš Japonų Rooke Salą

Australija, vas. 15. — Jungtinių Valstijų marininkai, netikėtai japonams, užklupo ir užėmė nedidelę Rooke (Umboi) salą, Vitiazio Sasiauryje, tarp didžiųjų Naujosios Guinejos ir New Britain salų. Jie nesusidūrė su jokių pasipriešinimu iš japonų pusės. Rooke sala tarnaus kaip susijungimo punktas amerikiečiams ir australams, veikiantiems prieš japonus Nauj. Guinejoje ir New Britaine.

Anglai Iškilmingai Minės Raudon. Armijos Dieną

London. — Visoj Anglijoje vasario 23 d. bus oficialiai, iškilmingai minima kaip Raudonosios Armijos diena. Anglų žinių ministerija paruošė programą masiniams susirinkimams, kurie bus laikomi Londone, Edinburghe ir kituose miestuose Raudonajai Armijai pagerbti.

Anglijos vainikuotas poetas John Masefield tam tyčia parašė eilėraštį, o karališkos muzikos vad. Sir Arnold Bax pagamino muzikos kompoziciją toms eilėms, pašvęstoms Raudonajai Armijai.

Raudonarmiečių dienos iškilmėse kalbės anglų oro laivyno ministeris Archibald Sinclair, laivyno ministeris A. V. Alexander, žemdirbystės ministeris R. S. Hudson ir kiti aukšti Anglijos valdininkai.

ISAKYTA NACIŲ ŽANDARAM NEŠDINTIS

Maskva. — Fronto pranešimai teigia, kad isakyta nacių Gestapo žandarų oficeriams ir valdininkams nešdintis iš Pskovo, Minsko, Kovelio ir Tallino, Estijos sostamiesčio. Nes hitlerininkai bijo staiga Raudonosios Armijos atėjimo.

Auga Vokiečių Judėjimas Prieš Karą

kad hitlerininkai nusigandę dėl kylančio Vokietijoj judėjimo prieš karą. Platėja supratimas, kad Vokietija tikrai prakiš. Hitlerininkai ne tik per radiją ir laikraščius, bet ir lapeliais šaukia žmones netikėti pranešimams apie nacių sumuimus.

Paskutiniu laiku tapo sušaudytas Berlyne darbininkas Stefan Rambausch už „maištišką kalbą dideliame žmonių ratelyje.“ Birresborne sušaudytas Leo Stanzl už „puldancias kareivių dviasią šnekas.“

ANGLAI IR AMERIKIEČIAI ABIEJUOSE FRONTUOSE PALAIPSNIUI LAIMI

Alžyras. — Anglų kariuomenė su tankais atakavo vokiečius ir užėmė geležinkelio tiltą į vakarus nuo Aprilios miesto, Anzio pajūrio srityje, į pietus nuo Romos.

Amerikiečiai, apie 55 mylios toliau į pietus, per atkaklias kautynes prasiveržė 200 jardų gilyn į Cassino miestą; o ties Castellone anglai amerikiečiai atmušė nacių ataką ir nukovė 100 priešų.

Siuo tarpu jau truputį atslūgo mūšiai Italijos frontuose.

Pirmiau gi Aprilios miestą, į pietus nuo Romos,

penkis kartus ėjo iš rankų į rankas. Vokiečių radijas sako, kad dabar naciai turi Apriliją.

Anzio ruošte talkininkai viso suėmė jau 2,000 vokiečių kareivių ir oficerių. Naciai giriasi, kad jie toj srityj iki šiol sunaikinę 100 anglų-amerik. tankų. Niekas to nepatvirtina.

Dar negana geras oras, kad didieji talkininkų bombanešiai galėtų veikti prieš vokiečius šiame fronte. Bet vidutiniai jų bombininkai padaro po kelis šimtus pavienių atakų prieš hitlerininkus per dieną.

Lietuvos Partizanai Susprogdino Dar 4 Nacių Traukinius

Maskva. — Viena Lietuvos partizanų grupė susprogdino geležinkelio tiltą ir nuvertė nuo bėgių karinį vokiečių traukinį, bevažiaviant jam frontan. Visas traukinys tapo sunaikintas ir užmušta daugiau kaip

200 nacių kareivių ir oficerių. Kitoje vietoje lietuviai Taribų patrijotai susprogdino tris karinius vokiečių traukinius ir sunaikino 20 kilometrų telegrafo ir telefonų linijų.

Amerikiečiai Pirma Lapeliais „Atakavo“ Cassino Vienuolyną

Cassino. — Amerikiečių anglų kanuolės paleido 25 sviedinius su atsišaukimo lapeliais į benediktiečių vienuolyną, stovintį ant kalno tuoj į šiaurius nuo Cassino miesto, Italijoje. Sviediniam trūkus, iš kiekvieno pasklido po 500 lapelių. O lapeliai šaukė „draugus italus“ tuojais apieisti vienuolyną, nes talkininkai ruošiasi bombarduoti jį. Tai todėl, kad vokiečiai pavertė tą

„šventvietę“ į savo karinį punktą, iš kurio bombarduoja anglus-amerikiečius.

Apart vienuolį, tame klostoriuje buvo prisiglaudę šimtai italų pabėgėlių.

Bari radijas, pietinėje Italijoje, pranešė, kad ant rytojaus po lapelių paskleidimo, talkininkų artilerija pradėjo smarkiai bombarduoti vokiečius tarp storų vienuolyno mūrų.

Talkininkai vis Bombarduoja Rabaulą

Australija. — Amerikos ir Australijos lėktuvai vėl bombardavo japonų tvirtumą Rabaulą ir tris aplinkines lėktuvų aikštes, New Britain saloj, numesdami dar 179 tonus bombų į tuos taikinius.

Talkininkai nušovė 7 japonų lėktuvus, o patys neteko 3 lėktuvų.

Šveicarijaj gautos žinios sako, kad labai paplito Vokietijoj plėšimai, nors sugaunami plėšikai ir viešai plakami.

Amerikos lakūnai jau trečią dieną pagrečiui bombardavo japonus šiaurvakariame Marshall salų kampe.

Vis daugiau vokiečių venia karo tarnybos.

Užgriovė Nacių Gyvsidabrio Kasyklas

Jugoslavų partizanai užgriovė 90 procentų visų gyvsidabrio kasyklų Slovenijoje, Jugoslavijos dalyje. Gyvsidabris yra labai reikalinga vokiečiams karo medžiaga.

Naciai užėmė Koprivnicą geležinkelio stotį, Jugoslavijoje, ir Ludbreg miestą. Jugoslavų partizanai veda įtūžusius apsigynimo mūšius.

Lugos srityje partizanai labai patarnavo raudonarmiečiams prieš vokiečius, nurodydami karinius nacių punktus.

Vas. 15 d. talkininkų lėktuvai padarė 1,500 pavienių žygių prieš vokiečius vakarinėje Italijoje.

Tirštėja Gandai apie Suomijų Intenciją Taikytis

Londonas ir Stockholm, Švedijos sostamiesčiai, verda gandais apie Suomijos daromus maneversus dėl atskiros taikos su Sovietais. Patikimiausi anglų pranešimai sako, kad Sovietų Sąjunga reikalauja besąlyginio Suomijos pasidavimo ir neis į kalbas apie jokią derybinę taiką. Stockholm praneša, kad buvęs Suomijos premjeras tikrai ten atvykęs pradėt žingsnius taikai su Sovietais.

Sovietai Atakuoja Nacius Narvoj, Vitebske ir Dubno

Berlyno radijas pranešė, jog siaučia mūšiai aplink Narvą, šiaurinėje Estijoje. Naciai sako, kad rusai atakuoja juos ir Vitebske, Baltarusijoje.

Berlynas skelbia, kad vokiečiai „atsipalaidoja“ (traukiasi) nuo rusų kai kuriose fronto dalyse tarp Peipus ir Ilmen ežerų.

Kitas nacių radio pranešimas sako, jog rusai pasiekė Dubno miesto skvernus, 85 mylios nuo Lvovo didmiesčio, Vakarinėje Ukrainoje. Lvovas buvo Lenkijos rankose iki 1939 m. rudens.

Dideli Vokiečių Nuostoliai Rytuose

Maskva. — Gdovo apylinkė, prie Peipus ežero, raudonarmiečiai pagrobė nuo vokiečių 72 kanuoles, 350 trokų, 1,500 arklų ir kitus kitų karo reikmenų. Taipgi suėmė gana didelį skaičių priešų.

Užimdami Lugą, sovietiniai kovūnai pagrobė 42 nacių kanuoles, 61-ną minosvaidį, 2,000 automatinų ir paprastų šautuvų, keturis tankus, du šarvuotus automobilius, 170 trokų, 80 šiaip automobilių, 1,000,000 kulų, 6,000 kanuolinių šovinių ir bombų ir 50 sandėlių ginklų, amunicijos, gazolino ir maisto.

Sovietų lakūnai sunaikino 12 didelių priešo transportin. lėktuvų ant žemės ties Korsuniu, kur apsupti naciai.

Vasario 13 d. visuose frontuose sovietinės jėgos sudaužė bei sunkiai sužalojo 95 vokiečių tankus ir sunaikino 38 jų lėktuvus.

Washington. — Suomiai norėtų, kad Sovietai pripažintų jiems tuos rubežius, kurie buvo nustatyti po Suomijos prakišto karo 1940 m.

RAUDON. ARMIJA JAU TIK 30 MYLIŲ NUO PSKOVO

London, vas. 15. — Sovietų kariuomenė paėmė Korsun miestą, svarbiausią tvirtumą vokiečių, apsuptų į vakarus nuo Čerkassų, palei vidurinę Dniepro upės tekamę, ir užėmė penkias kitas gyvenamąsias vietas tame apsupime. Raudonarmiečių ugnies ir plieno lankas dabar kietai suveržė likučius buvusių dešimties nacių divizijų jau tik 72-jų ketvirtinių mylių sklype. Iš pradžios tas apsupimo plotas turėjo apie 1,300 ketvirtinių mylių.

Sovietų kovūnai užmušė dar virš 1,000 mėginusių ištrukti vokiečių.

Kiti naciai iš lauko pusės įtūžusiai atakavo keliolikos mylių pločio koridorių, kuriuom raudonarmiečiai ativeria apsuptus priešus nuo neapsuptų. Vienoj vietoj pastarieji buvo įvarę mažiuką, nereikšmingą kylį į tą Sovietų koridorių. Kai kurios pozicijos po kelis kartus ėjo iš vieno rankų į kitas. Naciai stengėsi prakišti spragą raudonarmiečių linijose ir per ją išleisti saviškius iš spastų, bet nieko nelaimėjo. Šiose kautynėse 2,000 vokiečių buvo užmušta ir 78 jų tankai sudažyta.

SOVIETŲ ŽYGLIAI LINKUI PSKOVO

Šiauriniame fronte Raudonoji Armija, gen. Govorovo komandoj, tiek prasiveržė pirmyn į pietų vakarus nuo Lugos, kad Sovietams telieka tik 30 mylių iki Pskovo, šešių geležinkelio mazgo ir keturių plentų centro, ties pietiniu Peipus ežero galu, kaip neoficialiai praneša anglų radijas. O Pskovas yra vadinamas durimis į pietinę Estiją ir šiaurinę Latviją. Šioje srityje raudonarmiečiai atėmė iš hitlerininkų dar 8 miestelius bei kaimus.

Į pietus nuo atvadoto Gdov miesto su geležinkelio stočia Sovietai užėmė kelias gyvenamąsias vietas. Gdov stovi ties šiauriniai - rytine Peipus ežero dalim.

KLAMPYNĖS PADEDA NACIAMS

Maskva. — Dar greitesni Raudonosios Armijos maršavimą pirmyn šiauriniame fronte ir bendrai linkui Pskovo sulaukia ne tiek vokiečių pasipriešinimai, kiek ištizę keliai ir klampynės.

Naciai Bijo Naujų Išveržimų Italijon

Vokiečiai įsakė gyventojams išsikraustyti iš pajūrių į šiaurius nuo Romos. Bijo ten anglų-amerikiečių įsiveržimų.

Amerikos lakūnai bombardavo japonų vartojamus geležkelius Indo-Chinoje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Valstiečio Sūnus..."

Šiuo metu anti-tarybinė spauda, reacinė spauda ir paskyrė individualai, sukaitę darbuojasi tam, kad apginti lenkų valdžią in exile, esančią Londone, kad ją nubaltinti. Toji valdžia, kaip jau ne sykį buvo nurodyta, neatstovauja Lenkijos žmonių ir ji yra pro-naciška. Gal tik vienas kitas tos valdžios narys yra demokratinės krypties.

Na, ir tos rūšies spauda ir individualai dirba. Jie nuolat ir nuolat skelbia, būk Mikolajčiko valdžia esanti demokratinė dėl to, kad pats premjeras Mikolajčikas esąs "valstiečio sūnus."

Tačiau tokios tų ponų pastangos nieko nepasako. Gali būti asmuo kilęs iš darbininkų šeimos, gali jis būti kilęs iš valstiečių šeimos ir jis gali būti fašistas arba pro-fašistas. Tuo pačiu sykiu, gali asmuo būti gimęs iš vidurinės klasės šeimos ir net iš stambesnės buržuazijos šeimos ir jis gali būti stiprus demokratas, griežtas anti-fašistas.

Lietuviai jau turi su tuo užtenkamai patyrimo. Antanas Smetona buvo kilęs iš valstiečių, tačiau jis buvo tuo pačiu sykiu aršus fašistas. Visa eilė ir kitų lietuviškių fašistų yra kilusių iš valstiečių šeimų.

Arba paimkime "didesnius" pavyzdžius: Hitleris yra buvęs "pinteris", faktinai, darbininkas, na, o šiandien — didžiausias nieksas, fašistas, sukūręs Europoje pasaulinę skerdynę, išžudęs milijonus darbininkų ir valstiečių!

Taigi tik tuo ginti Londono lenkų valdžią negalima ir reikalingai jos taip neapgins. Lenkų valdžiai įvertinti reikia suprasti, ką josios nariai veikė netolimoj praityj, ką ir kaip jie veikė šiandien. Tegu ji liaunasi buvusį anti-tarybinę, tegu apsisvalo nuo pro-naciškių elementų, tegu viešai ir atvirai patiekia savo programą ateičiai — demokratinę programą, atitinkančią Lenkijos žmonių interesams ir pasaulinei taikai, — tik tuomet ją bus galima vadinti demokratinę.

Tarybų Sąjungos vyriausybė geriau negu kas kitas supranta lenkų ponų politiką. Kartus praityj poros metų prityrimas Tarybų Sąjungos žmonėms parodė, kas londoniškei lenkų valdžiai rūpi.

Maskvos Pravda teisingai nurodo:

"Jie (londoniškei lenkų valdžiai) kovoja, kad visiškai sumušt Sovietų Sąjungą. Negalima sakyti, kad jie laikytųsi bent draugiško bepusiškumo. Faktinai, jie padeda vokiečiams.

"Tie lenkų fašistai bendradarbiauja su vokiečiais ne tik pavieniais atvejais, bet pagal tam tikrą veikimo programą.

"Lenkų politikieriai, tokio plauko, kaip Sosnovskis (generolas, vyriausias komanduotojas emigracinių lenkų armijų) niekad nesilaikė Raudonosios Armijos "mūsų tautininkų tautininkė." Kuomet jie taip sako, tai staciai meluoja. Jie nepajėgia paslėpti savo fašistinės neapykantos prieš rusus.

"Apakę gyvuliška neapykanta prieš viską, kas tik rusiška, tie lenkų imperalistai nemasto apie savo kraštą, kaip vokiečių prispausta. Jie nusispjauja ant laisvę mylinčių žmonių kovos ir pergales prieš hitlerizmą. Atvirkščiai, jie bijo tokios pergalės, nes savo širdyje jie laukia, kad Sovietų Sąjunga būtų sumušta ir kad Rusija būtų sumušta. Apie tai jie visomet svajojo, o dabar, kai Raudonoji Armija sumušė vokiečius, tai jie net sustingsta iš dar didesnio pašėlimo" (prieš Sovietus).

Šitaip toji "demokratinė" londoniškei lenkų valdžiai elgiasi. Šitaip ji bendradarbiauja su Jungtinėmis Tautomis ir

darbuojasi, kad greičiau sumušt hitlerizmą!

Amerikoje gyvenę lenkai, tos valdžios šalininkai, elgiasi kaip tik panašiai.

Ir to visko akiregij, atsiranda tokių neva demokratiniai nusiteikusių žmonių, kurie nori, kad Tarybų vyriausybė su ta valdžia palaikytų draugiškus santykius.

Tarybų vyriausybė puikiai žino, kad toji valdžia neatstovauja Lenkijos žmonių interesų. Todėl su ja jokių ryšių nepalaiko ir, matyt, nepalaikys. Su laiku Lenkijoje atsiras liaudies vyriausybė, reiškianti lenkų tautos troškimus. Su ja ir tik su ja bus palaikyti draugiški santykiai.

Kongresas Reikalingas Tikrų Demokratų

Dienraštis Vilnis rašo:

"Senatorius Maloney buvo įnešęs bilij, kuriuo subsidijų teikimui skiriama pusantro biliono dolerių. Roosevelt administracija tikėjosi, kad didžiama senatorių pasisakys už tą bilij ir tuo būdu padės valdžiai sulaukyti kainų kilimą. Už subsidijų teikimą stoja ne tik valdžia, ne tik darbo unijos, ne tik pažangesnių fermerių organizacijos, bet ir ekspertai ekonomistai.

"Tačiau, senatas 49 balsais prieš 26 sen. Maloney bilij atmetė. Republikonai balsavo prieš, o jiems talkon stoji reacininkai demokratai iš pietinių valstijų. Ir vėl ta negarbinga reakcinių kietakakčių koalicija!

"Dar visai neseniai demokratų partijos Nacionalinis Komitetas vienbalsiai apeliavo į prezidentą Rooseveltą, kad jis kandidatuoju ketvirtam terminui. Net pietinių valstijų demokratų partijos lyderiai pareiškė prezidentui savo pasitikėjimą.

"Bet kada prezidentui reikia talkos kongrese, tai jo locnos partijos bosai atsuka savo nugarą ir dedasi koalicijon su Taitais ir Fišėmis!

"Ir tai ne viename kuriam klausime, bet visais. Ar tai eina klausimas apie takusus, ar apie federalį balotą kareiviams, ar apie subsidijas — abiejų partijų kietakakčiai dedasi kruvon!

"Kovoje prieš subsidijas biauriasią rolę sulošė senatorius Bankhead, demokratas iš Alabamos. Prie jo prisidėjo Byrd, Cotton Ed. Smith ir Rankin.

"Jei pietinių valstijų žmonės tinkamai susiorganizuos ateinančiuose rinkimuose, tai yra vilties, kad tie atžagareiviai nebūs išrinkti. Apvalymas demokratų partijos nuo reakcinių gajalų yra svarbiausia politinė užduotis.

"Rooseveltui būtų daug lengviau veikti, jeigu demokratų atstovybė kongrese susidėtų iš tikrų demokratų."

Pradeda Įmityti.

New Yorke išeina žurnalas "New Yorker", kuris buvo padaręs su kitu žurnalu, "Reader's Digest", sutartį, pagal kurią pastarasis galėdavęs iš "New Yorke" persispausdinti (sutrumpintai) straipsnius.

Dabar "New Yorker" praneša, kad ateityje jis neleis "Reader's Digestui" jo straipsniais naudotis, kadangi "R. D." nedženteloniškai elgiasi: jis naudoja šitokią taktiką: įperša to kitą žurnalo redakcijai (gal papirkimu) tam tikrus bjaurius straipsnius, paskui tuos pačius straipsnius persispausdina savo skiltyse, parodydamas pasauliui, kad kiti taip rašą!

"Reader's Digest" yra reakcinis žurnalas, bjaurus anti-rooseveltinis, anti-tarybinis, anti-demokratinis.

Gera, kad "New Yorker" nutraukė su "R. D." ryšius.

SNAKE
in your grass

It's going to cost Billions to
defeat the Jap!
Buy U.S. WAR
BONDS & STAMPS!

LAISKAI IŠ KOVOS LAUKO

E. Mieželaitis.

Jaunimas už Tėvynę.

Visai pelnytai mūsų lietuviški daliniai didžiuojasi šauniais jaunaisiais kovotojais. Viename tik šiame vasaros puolime apie 500 mūsų junginio jaunuolių apdovanoti aukštaisiais Tarybų Sąjungos ordenais ir medaliais. Jau vien tik šis nuogas skaičius daug ką sako. Garsiai po visą Tarybų Sąjungą suskambėjo mūsų karių mylimosios, didvyriškai kritusios Birutės žygis. Visiems žinomi drąsuoliai Kaviolūnas ir Restas, Bernotėnas ir Šulga, Masiulis ir kiti. Jų vardai — mūsų junginių pažiba.

Vieną dieną iš prysakinės kariai atnešė mažą žalią knygutę.

Leitenantas Antanas Zalyso joje rašo: "Nežinau, kas mane privertė rašyti šias eilutes. Mes einame į ataką. Aš noriu veržtis pirmutinis. Gal nebegrįšiu, bet draugai, kurie šią mano knygutę ras, tegul gerai supranta, kad tėvynėi jokia auka nėra per didelė. Pirmyn, lietuviški kariai!"

Jo širdį pervėrė nuodinga hitlerininko kulka. Bet jo žygis pakėlė į ataką karius, jo įdegtą kovingą dvasią vedė karius į priekį.

Jaunuoliai kariai visada priekyje. Už Tėvynę! — Su šiuo šūkiu jie savo pasiaukojančiais pavyzdžiais vedė didvyrišką puolimą. Brangiausias aukas ant tėvynės altoriaus padėjo mūsų jaunieji kariai.

Išmušti iš kaimo vokiečiai greitai atsipeikėjo ir pradėjo kontratakuoti. Štabas buvo persikėlęs į saugesnę vietą ir apkasuose buvo likę tiksliai vienas jaun. seržantas Šulga, kai ūmai jo apkasus pradėjo pulti vokiečiai. Padėtis pasidarė rimta, bet jis nustojo lygsvaros.

Puolęs prie kulkosvaizdžio, Šulga atidarė į priešą stiprią ugnį ir privertė jį trauktis.

Antrasis priešpuolis buvo smarkesnis. Vokiečiai paleido į puolimą didesnes jėgas. Bet Šulga nėjo nei iš vietos. Jis pasiliko apkasuose. Vokiečiai puolė apkasus iš kairės ir dešinės, puolė iš priekio. Šulgos ranka šalta-kraujais laikė kulkosvaizdžio rankeną, o akis gaudė beįdygstantį prie apkasų priešą ir jį šienautė šienavo. Neįkandami kietojo gynybos kevalo, vokiečiai apėję jį iš sparnų aplinkui, i-lindo į apkasus ir apkasas pradėjo artintis prie drąsiojo jaunuolio.

Šulga dirbo išsijusęs. Čia nukreipdamas kulkosvaizdį į vieną, čia į antrą pusę, jis guldė vokiečių krūvas savo apkasuose. Tuo metu netoliese jau pasirodė keletas mūsų kovotojų, pasiūtų drąsiajam jaunuoliui į pagalbą.

Pamatęs saviškius, jis pačiuo į rankas keletą granatų, visu ūgiu pakilo apkaše ir suriko:

— Pirmyn, už tėvynę! Kovotojai, drąsaus jaunuolio vedami, nuėjo į ataką ir atmušė vokiečius. Tą dieną drąsuolis Šulga su-naikino 25 hitlerinius kareivius.

Automatininkų padalinys, vadovaujamas vyr. leitenanto Aleksandravičiaus, pelnytai didžiuojasi savo drąsiojo jaunuolio Fridlando žygiais. Būdamas su automatininkų grupe žvalgyboje, jaunesnysis seržantas

Fridlandas pirmasis prislinko prie vokiečių apkasų, apmetė juos granatomis, o paskui nukreipė stiprią automato ugnį į bėgančius vokiečius. Atmušdamas visą laiką kontratakuojantį priešą, jo skyrius išlaikė užimtus apkasus tol, kol juose įsivertino atėję mūsų pėstininkai.

Neseniai buvo toks atsitikimas. Mūsų pėstininkai rengėsi ištumti priešą iš kaimo, kuriame jis buvo stipriai įsisėdęs. Reikėjo palausti priešą gynybą. Šį uždavinį ir gavo atlikti Aleksandravičiaus automatininkų padalinys. Automatininkai išėjo į žygį. Prieš atakaliai gynėsi, atsisau-dydamas minomis ir kulkosvaizdžiais. Bet nebudamas jokio pavojaus jaun. serž. Fridlandas vedė savo skyrių pirmąjį. Jis pirmasis įsiveržė į kaimą. Neišlaikę staigaus ir tikrai didvyriško mūsų automatininkų įsiveržimo, vokiečiai iš kaimo pabėgo. Bet greitai laiku jie pradėjo priešpuolį. Užėmę patogią gynybos ribą, automatininkai nepraleido vokiečių nė metro į priekį ir išsilaikė su savo drąsioju vadu tol, kol į kaimą atėjo ir jį užėmė mūsų pėstininkai.

Kautynės visu smarkumu jau virė prie pačių vokiečių apkasų, mūsų kovotojai veržėsi į apkasus. Vokiečiai pasiutiškai juos gynė.

O jaunasis ryšininkas Grigoravičius gulėjo apie 50 metrų atstume nuo vokiečių apkasų, perduodamas savo aparatų tiksliai žinias apie kovos eigą. Penkis kartus ryšis buvo pertrauktas sviedinių ir minų sprogimu. Jis turėdavo slinkti ieškoti sugedimo vietos ir po kulkų kruša taisyti telefono laidus ir penkis kartus jis tai padarė.

Staiga čia pat krito mina. Drąsus ryšininkas pajuto skausmą rankoje. Kritusi mina nutraukė jam du kairiosios rankos pirštus. Tačiau Grigoravičius liko savo vietoje ir toliau teikdamas štabui žinias. Kai po valandos įtempto darbo jį pakeisti atvyko telefonistas Cekavičius, jis pamatė jo skausmu iškreiptą išbalusį ir apneštą žemėmis veidą.

— Tau juk ranka skauda —tarė Cekavičius.

Ne, man ne ranka, o širdis skauda, — atsakė Grigoravičius, kad negaliu iki galo savo uždavinį atlikti.

Kokia plunksna paskubomis aprašys tą jaunų žmonių pasiaukojimą tėvynėi, tą degantį kovos entuziazmą, kuris begalinės atakose užkrečia ir veda į kovą karius, tą drąsą jaunų širdžių.

Aš čia, kovose niekur negalėdavau paleisti iš akių pavargusių, dulkėtų, nemigos ir nepabaigiamų kovų, ilgų žygių, keliavimų iškankintų veidų, kuriuose vistiek žaidė ir linksminosi jaunuliškos akys, niekad neužblesdavo stiprus kovos pasiryžimas. Net ir sužeisti vežami, sunkiausias žaizdas kentėdami, kruvinomis lūpomis jie mokėdavo šypotis, tokia stipri jose sruvena tėvynės meilė. Čia, kovos lauke žinoma daugybė atsitikimų, kaip su daikna jaunuoliai pirmieji toli atitrūkę nuo savo dalinių verždavosi į vokiečių apkasus, ir su daina virsdavo kulkos perverti.

Leitenantas L. Mačiulai-

tis pasakoja apie savo ryšininką didvyrį L. Zauską. Kai leitenantą užpuolė visas vokiečių dalinys, ir štai, grėsė mirtis, drąsuolis ryšininkas, gindamas savo vadą, užstojo jį savo kūnu ir sviedęs į vokiečius prieštankinę granatą, pats krito, išgelbėdamas savo vadą.

Sunkiuose kovos momentuose nepaprastai graži jaunuoliška draugystė. Štai, vyresnysis puskarininkis J. Zakarka buvo paskirtas į desantinę grupę ir ant tanko šarvų jis turėjo su tanku įsiveržti į vokiečių užimtą kaimą. Kada tankas įsiveržė į kaimą, vokiečiai atidengė į tanką stiprią artilerijos ir kulkosvaizdžių ugnį.

Zakarka buvo sužeistas minos skeveldra. Jis nuvirto nuo tanko. Bet jaunieji tankistai jo nepaliko. Nepaisydami stiprios vokiečių ugnies, jie išlipo iš tanko, pa-

ėmė jį ir įvilko į tanką. Jis buvo tikrosios draugystės dėka išgelbėtas. Ir tokių pavyzdžių labai daug.

Negalima nepaminti didvyriškų mūsų dalinių meringų, kurios po stipriausia priešo ugnimi šliaužioja kovos lauke pačioje priešų nosėje, teikdamos pirmąją pagalbą sužeistiesiems. Didvyriška sanitarė Onutė Vilkevičiūtė ištisas penkias paras veikdama be jokio poilsio, išbuvo prysakinėjė ugnies linijoje. Jos balta, seseriška ranka peršalto ne vieną sužeistąjį, daugelį jį pati savo jėgomis išnešė iš kovos lauko. Sesers meile apgaubusi jį sugrąžino į gyvųjų tarpą ne vieną jaunuolį.

Aukso raidėmis įrašė samono skeveldra. Jis nuvirto nuo tanko. Bet jaunieji tankistai jo nepaliko. Nepaisydami stiprios vokiečių ugnies, jie išlipo iš tanko, pa-

Imkite pavyzdį iš vaikučių. Phoebe Ann, 4 metų ir Alan, 2 metų, surinko tiek daug seno popierio dėl Dėdės Samo.

Kas Ką Rašo ir Sako

KĄ JIE GAUNA NUO HITLERIO UŽ NACIŲ PROPAGANDOS SKLEIDIMĄ?

Lietuvių Katalikų Federacijos Spaudos Biuras, kurį dirguoja per Berlyną atsikraustęs kun. Prunskis, vėl paliejo hitlerinės smalos mas štabui žinias. Kai po valandos įtempto darbo jį pakeisti atvyko telefonistas Cekavičius, jis pamatė jo skausmu iškreiptą išbalusį ir apneštą žemėmis veidą.

— Tau juk ranka skauda —tarė Cekavičius.

Ne, man ne ranka, o širdis skauda, — atsakė Grigoravičius, kad negaliu iki galo savo uždavinį atlikti.

Kokia plunksna paskubomis aprašys tą jaunų žmonių pasiaukojimą tėvynėi, tą degantį kovos entuziazmą, kuris begalinės atakose užkrečia ir veda į kovą karius, tą drąsą jaunų širdžių.

Aš čia, kovose niekur negalėdavau paleisti iš akių pavargusių, dulkėtų, nemigos ir nepabaigiamų kovų, ilgų žygių, keliavimų iškankintų veidų, kuriuose vistiek žaidė ir linksminosi jaunuliškos akys, niekad neužblesdavo stiprus kovos pasiryžimas. Net ir sužeisti vežami, sunkiausias žaizdas kentėdami, kruvinomis lūpomis jie mokėdavo šypotis, tokia stipri jose sruvena tėvynės meilė. Čia, kovos lauke žinoma daugybė atsitikimų, kaip su daikna jaunuoliai pirmieji toli atitrūkę nuo savo dalinių verždavosi į vokiečių apkasus, ir su daina virsdavo kulkos perverti.

Leitenantas L. Mačiulai-

ką Prunskio Biuras ir katalikų spauda gauna už platinimą šitos nacių propagandos prieš Tarybinę Lietuvą?

Čia nėra reikalo mūsų skaitytojams aiškinti, kad šita visa nacių medžiaga apie "raudonąjį terorą" Tarybinėje Lietuvoje yra grynas ir bjaurus melas. Tai tas pats, kas buvo nacių paskelbimas, kad Raudonoji Armija sušaudžiu 11 tūkstančių lenkų karininkų Katyno miške, kuomet tai buvo jų pačių bausis žvėriškas darbas. Jie naudoja šitą "Lituanistikos Institutą" nuplovimui savo kruvinų rankų ir savo kriminališkų, žmogžudiškų darbų Lietuvos suvertimui ant tarybinės vyriausybės.

Tai visa puikiai žino kun. Prunskis ir Draugo štabas. Jie puikiai žino, ką reiskia to instituto, tai yra, nacių tyrinėjimas ir skelbiami "dokumentai". Bet jie palaiko ryšius su nacių propagandos biuru, gauna iš jo nacių propagandą ir skleidžia Amerikos lietuviuose.

Nereikia nė aiškinti, kad šita medžiaga yra gaunama slapta. Jokių pastu susisiekimų Amerika neturi nei su Berlynu, nei su nacių okupuota Vilniumi. Joki nacių kontroliuojamų institutų okupuotose kraštuose rašai bei dokumentai Amerikos pastu nesiuntinėjami. Todėl ir kun. Prunskio Spaudos Biuras negali gauti iš "Lituanistikos Instituto" "dokumentus", taip bjauriai nuodijancius Amerikos lietuvius prieš Jungtines Tautas, negali legaliskais keliais gauti.

Kiekvienas darbas, kožnas doleris ar centas Amerikos karo pastangų ir jos didvyriškų talkininkų paramai reikiama smūgį fašizmui ir artėjimą pergalei ir taikos. Ar jūs prisidėjot darbu ir aukom?

MOTERŲ ŽINIOS

Apšviesta tauta yra labiau gerbiama ir jos žmonių gyvenimas gražesnis. Literatūra mums padeda žinoti, pakilti. Įstokite į Lietuvos Literatūros Draugiją! Gaukite jai narių šiam vaujui!

Mezgėjos Apdovanojo Liet. Plunksnos Karžygė

SALOMĖJA NERIS

Per arti dvejus metus megdamos karo fronto karžygams, brooklynietės atskiros mezgėjos seniai reikišk mintį, jog kovinga ir talentinga rašomoji plunksna irgi yra galingu ginklu kovoje prieš žveriską nacizmą. Gera literatūra yra ta aušrinė, kuri rodo auštantį pergalės rytą, kuri akstina už jį aštriau kovoti, daugiau dirbti.

Plunksna mušti priešą taipgi nėra lengva, o karo sąlygose tai reikalauja dar didesnio susikaupimo ir pasisventimo. Mezgėjos pamane, kad reikalinga bent per vieną iš rašytojų pareikšti amerikiečių virbalų ir adatos darbininkų įvertinimą plunksnos karžygių. Tuojau simboliu pasirinkta poetė Salomėja Neris. Mezgėjos rankomis nudirbo viena viena, kita antra, dar kita trečią dovanų daiktelių ir taip sudarė pundelį, kuris

prie pirmos progos bus pasiųstas kartu su dovanomis kitiems Sovietuose esantiems lietuviams, su tokiu laiškeliu:

Spalio 30, 1943.

Salomėjai Neris, Maskva.

Brangi Poete:

Sia dovanėlę jums siunčia iš tolimo užjūrio, Šiaurės Amerikos, Brooklynio Lietuvos Moterų Apšvietos Klubas.

Nuo pat įsiveržimo hitlerininkų į Sovietų šalį, mūsų narės ėmėsi mezgimo, idant savo dirbiniais apgintų nors kad ir nedidelę dalį Raudonosios Armijos Karžygių. Mezgimas yra tiesias daugelyje lietuvių apgyventų kolonijų, taip, kad pažangios lietuvių, bėgusių dviejų metų laikotarpiu, yra išsiuntę į Sovietus tūkstančius kavalkų šiltų nerštinų, kavinų, šalikų ir perštinų.

Nekurios mezgėjos yra atlikusios labai daug darbo, kartais net sunku įsivaizduoti, kad moterys, pačios nebūdamos surištos su karo baisenybėmis, o jau yra įdėjusios tūkstančius darbo valandų mezgimui.

Dovanėlę jums siunčiame varde visų Amerikoje gyvenančių pažangių lietuvių, kaip gilių pagarbos išraišką už jaus jautrią širdį, jaus išreiškiamus kilnius jausmus šaukiant tėvynės Lietuvos sūnus ir dukras į kovą atvadavimui mūsų brangios tėvynės Lietuvos iš po žiaurių nacių grobių. Lai išgirsta jaus balsą ir užsigrūdina kovoje kožnas lietuvis pakol tėvų žemės bus galutinai apvalyta nuo nacių niekadėjų.

Su draugiškais linkėjimais pasilieiname,

LIETUVIŲ MOTERŲ APSVIETOS KLIUBO narės, per Komitetą.

Neseniai vienas chigagietis karys, esąs South Pacific, gavo nuo motinos pundelį pyragėlių, kuriuos ji iškepė ir pasiuntė 1942 metų rudenį.

Detroito tūla 43 metų panele Johanna Treiber atsisakė Jungtinių Valstijų pilietybės, dėl to, kad jai labai patinkas Hitleris. Žinoma, ji valgė Amerikos duoną, o hitleriškių "saldybių" dar neragavo.

Nemokamas Apmokymas Slaugėmis Jaunoms Moterims

Washington. — Dr. Thomas Parran, U. S. Visuomeninės Sveikatos Tarnybos, Federalinio Saugumo Agentūros vyr. gydytojas kreipėsi į jaunas moteris, ragindamas jas stoti į slaugymo sritį. Tuo pačiu jis atidarė vaju šiais metais sumobilizuoti mažiausiai 65,000 studentų - slaugių.

"Tautos sveikatos saugumas reikalauja, kad šis vaju pasisektų," pasakė Dr. Parran. "Niekumet nebuvo pakankamai slaugių. Šiandien gi jų trūkumas pasiekė kritiško laipsnio. Kadeti slaugių korpusas buvo įsteigtas prieš šešis mėnesius ir jo naudingos pasekmės jau yra jaučiamos mūsų perpildytose su nepakankamu personalu ligoninėse. Mums reikalinga tūkstančiai gabių jaunų moterų stoti į studentų-slaugių eiles palaikyti minimum ligonių aptarnavimą ir palaikyti sveikatos stovį saugiai lygyje. Nepaprastos galimybės gauti nemokamą profesionalinį apmokymą turėtų užtikrinti, kad kvota bus išpildyta."

Jaunos moterys tarp 17 ir 35 m. amžiaus, gerame sveikatos stovyje ir baigusios high schools, gali stoti į US kadeti-slaugių korpusą. Kaip kadeti-slaugė ji galės būti apmokoma bet kurioje iš simtų slaugių mokyklų, kurios įtrauktos į šią programą. Prašytoja gali pasirinkti mokyklą, į kurią nori eiti. Ten ji bus mokinama pilnu slaugės laiviniu be jokių išlaidų. US kadeti - slaugių korpusas apmoka už mokslą, knygas, gyvenimo išlaidas, duoda mėsieninems išlaidoms ir uniformoms. Kada ji baigs mokslą, ji bus tinkama tapti registruota slaugė - turinti karjerą visam savo gyvenimui.

Istojiūmi į US kadeti-slaugių korpusą smulkii informaciją jaunos moterys gali kreiptis į artimiausią ligoninę, ar rašyti į Box 88, New York City.

Cleveland, Ohio

Teatras ir Dainos

A. L. Moterų Klubas rengia puikų vakarą, kuriame bus perstatyta 3-ju veiksmų drama "Dėdė Silvestro Kieme." Jos suvaadinimui sukviečiama šiaurės scenos mylėtojai, taipgi dainuos mūsų gerbiama solistė Violeta Cypuitė. Dainuos ALM Klubas Choras, po vadovystę mūsų gerbiamos draugės Macionienės. Taipgi bus gėra muzika šokiams. Ši graži programa įvyks sekmadienį, vasario (Feb.) 20 dieną, White Eagles svetainėje, 8215 Kosciuszko Ave., tarpe 79th St. ir Ansel Rd. Durys atdaros 4 val. Programos pradžia 5:30 val. vakare.

Clevelandiečiai ir aplinkiniai prašomi kuo skaitlingiau dalyvauti ir paremti šį svarbų darbą, nes visiems žinoma, kad klubietės kiekvieną centą sunaudoja svarbiems reikalams: gelbėjimui Rusijos kovotojams, meginiai, jiems vilnos ir drapanų rinkimas negali apsieiti be finansų, cho-

Stoughtonietės Atliko Patriotinį Darbą ir Kariai Jį Įvertina

STOUGHTON, Mass. — Lietuvių Moterų Klubas atliko gražų patriotinį darbą. Jos sukėlė pinigų ir būriui lietuvių karių, išėjusių kariškon tarnybą iš jų miesto, pasiuntė kalėdines dovanas. Kaip kariai jų pasidarbavimą įvertino, galima matyti iš žemiau telpančio laiško, vieno iš daugelio, kuriuos jos gavo nuo savo karių. Orlaivyno karys Stephen Vermoskie štai ką jums rašo:

Lapkričio 25, 1943.

Brangios Moterys:

Sveikinimai iš pietinių valstijų, iš Georgijos. Noriu padėkoti jums už kalėdinį paketą. Štai ką dėlto noriu jums pasakyti: Jeigu man neužlgo pavyktų patekti į Berlyną, aš jums visoms pasiųsčiau savo adresą, o jūs, gražon, atsiųstumėt man adresus jūsų giminių Lietuvoje. Pasiųsčiau atostogą, aš aplankysčiau jus visus, kad pasitarnauti jums, nes manau, kad jūs esate labai puikios moterys.

O gal kurią dieną turėsiu progą numesti juodąjį "busterį" (bomba) ant Vokietijos su vardu "Nuo Lietuvių Moterų iš Stoughton." Dar kartą dėkoju ir tauriu Dieve laimink jus, Draugiškai, Steve.

Pirmieji Gražumynai Laisvės Bazarui

Agnes Ling, hartfordietė, šiemet buvo pirmoji iš apdovanojusių dienraščio Laisvės bazarą su dėžute labai gražių, spalvotai ir skoningai namie pasiūtų žiurstelių, kurių brooklynietės bazarų lankytojos išpirtų tūkstančius, jeigu tik būtų.

Žiurstelių kas metai gauname nemažai, gauname labai gražių ir praktiškų, puošmeninių ir kasdieniam virtuvės darbe reikalingų. Ir vieni ir kiti išgaudomi vos spėjus iškabinti. Jie greičiausiai ir gal būt naudingiausia parduodami iš visų nešiojamų drabužių, išskyrus namų papuošimui skiriamus brangius rankdarbius. Žiursteliai, mat, kožnai reikalingi ir prisimieruoti lengva.

Laisviečiai tikimės, kad, kaip kas metai, taip ir šiemet moterys mūsų bazarą apdovanos savo gražiaisiais siuviniais — rankdarbiais ir kitomis naudingomis dovanomis. O joms gražiai parodyti ir naudingai išparduoti šiemet turėsime didžiausios progos, kadangi bazaras įvyks didelėje, gražioje salėje. S. Sasna.

ro pamokos taipgi kainuoja. Taigi, šiandieną prašome visų klubiečių ir kitų geros valios žmonių pasidaruoti vakaro pasisekimui parduodant iš anksto tikėtus. O publiką užtikriname, kad visi būsite patenkinti.

Kviečia, Komisija.

BANKETA

(Demokratinė Lietuvos Suvažiavimo moterų sesijos dalyviams per brooklynietės surušto bankieto visi receptai ir paruošimas stalo, kokių matė dalyviai gruodžio 18-tą, Laisvės salė. Planas ir kiti receptai Katrinos Petrėkienės, žuvies receptas Elzbieta Paškauskienės. Darbas, žinoma, buvo didesnės grupės moterų. Už receptus jų savininkėms, tikimės, esu dėkinga ne aš viena, bet bus dėkingos ir daugelis jų, kurioms prisieina didžiųjų išsiliminių planavimas - rengimas, o taip pat ir eilinės šeiminių. —SK. VEDĖJA.)

KAS BUVO DUOTA BANKETE?

Kuo ne kožnoje didesnėje lietuvių kolonijoje kartkartėmis rengiama taip vadinami banketai, kur sukviečiama didelis būrys žmonių ir rengėjai tikisi iš tokio rengimo pasidaryti ir kiek pelno, kitaip tokio didelio darbo niekas nenorėtų imtis.

Banketai pas mus ruošiami dviejų rūšių: svečiai turi gerai prisivalgyti, kad net šonai braškėtų, ir taip sau skaniai pasivaikinti ir būt sotiems.

Daugelis pagyrė Brooklynio moteris už surušimą banketo, kur už 50 centų dalyviai netik pasivalgė iki sočiai, bet dar ir po stiklėly vyno išsigėrė, ir rengėjos padengė lėšas.

Dėl 180 svečių, brooklynietės sudorėjo 10 vištų ir 10 svarų galvijenos kepenų. Buvo 14 skirtingų patiekalų. Paruošta sekamai:

VISTIENA

Nuvalę, išvirkite vištas. Sudorokite kojas ir galvas. Verdant vištas, apart druskos, nesišykštėkit visokių zupai tinkamų daržovių. Atsargiai taupinkite taukus. Išvirus, išimkit vištas, sriubą iškošę padėkit į šalį. Kada vištos gerai atvės, nuėmę odą, supjaustykit vištieną į keturkampius, apie pusės colio didumo kavalkėlius, padėkit druskos, pipirų, apie dēl 2 puodeliu vištienos padėkit 1 p. nedideliais šmotukais supjaustytų salierų, truputį svogūnų, kelis kietai išvirtus, supkapotus kiaušinius ir mayonaiso, kad išmaišius viską laikytusi krūvoje. Uždengę, palaikykite kelioms valandoms šaltoje vietoje. Duodant stalan, išdėkite ant didelės lėkštės, aplinkui apdedant salotomis. Labai tinka alyvos, žaliosios.

KEPENIS

Galvijenos kepenims nulupkite plėves, ištraukykite gyslas ir palaikykite šaltame vandeny, nuolat permaintant, kad kraujai išsiplautų. Išvirus, kuomet gerai atvės, sumalkite, padėkit druskos, pipirų, sumalkite kietai virtus kiaušinius. (Dėl 10 svarų kepenų galima vartoti du ir pusę arba tris tuzinus kiaušinių), su dēkit smulkiai supjaustytus ir iškeptus bent tris svarus svogūnų, kelis nekeptus, smulkiai supjaustytus svogūnus ir gerą kiekį išlydytų vištos taukų. Vartokite taukus nugraibę nuo sriubos ir nurankiotus nuo vištų, jas bevalant. Susivartos apie pusę nuo 10 vištų taukų. Visą sudėję, gerai su rankomis išminkykite. Jeigu byrės, nesilaikys krūvoj, — dēkite daugiau taukų. Kitos gospadinės vartoja sviestą, bet vištos

taukai labai gerai tinka. Ši patiekalą reikia paruošti iš vakaro, kad gerai susisimokytų. Standžiai uždengtas, gerame šaldytuve galima laikyti ir kelias dienas.

Duodant stalan, išdėję į didelį dubinį arba lėkštę, aplink apdėkite raudonais, su lapais, ridikėliais.

BULVIŲ SALOTA

Išvirkite bulves neluptas, nedideles. Gerai atvėsusias nulupkite, atsargiai supjaustykite į apie po pusės colio keturkampius šmotelius, padėkite kelis kietai išvirtus, smulkiai supjaustytus kiaušinius, supjaustytų salierų, druskos, pipirų ir mayonaiso, kad išmaišius viskas laikytusi krūvoje. Truputis smulkiai kapoto svogūno labai skoni pataiso. Sudėjus į didelę lėkštę, kraštus apdėkite salotos lapais, o bulves apibarstykite smulkiai kapotais petruškių lapeliais.

DARŽOVIŲ SALOTA

Išvirkite burokus su lupyna. Gerai atvėsus, nulupkite, supjaustykit į patinkamus šmotelius ar blynelius, padėkit druskos ir citrinos sunkos. Laikykite šaltai.

Nuvalę supjaustykit į apie colio ilgumo ankšteles (string beans), nepervirinkite, gerai atvėsus nusunkite, vandenį supilkite iš viršuties sriubą.

Dadėję druskos, pipirų, citrinos sunkos ir mayonaiso, atsargiai išmaišę, padėkite šaltoje vietoje.

Išvirkite smulkiai supjaustytas morkas su žirniais (vandenį suvartokit sriubai). Atvėsus, padėkite mayonaiso, druskos ir atsargiai išmaišykite. Dabar, didelės lėkštės kraštus apdėkite salotos lapais, į vieną krūvelę dēkite burokų, kitą pupelių, trečią morkų su žirniais. Vienoje lėkštėje, bet daržovės lai buvo paskirai.

SANDVIČIAI

Dėl 6 svarų sūrio (cream cheese), suvartota 4 skardinės tarkuoto ananaso (pineapple). Vartojasi skystis ir vaisiai. Įpilant po truputį skysčio į sūrį, su šakele maišyti po valiai, pakol liks ganėtinai minkštas tepimui. Mažesniams kiekiai, pakanka suvartoti tik tai vaisiai. Šiems sandvičiams geriausiai tinka viso grūdo (cracked wheat) arba balta duona. Kadangi dabar sviesto vartojimas yra apribotas, tai tenka daugiau sūrio sudoroti ir sandvičiai esti labai geri.

VARŠKĖ

Jeigu varškę sudėsite į paprastą lėkštę, tai jos niekas neįvertins, bet jeigu sudėsite į kokią gražią spalvotą, gilesnę, ir dar kraštus apdėstysite švie-

žiais, su lapeliais, ridikėliais, tai nevenas, kuris varškę laiko tik užkandžiu iš bėdos, pakvies savo draugą prie skanėsio. Jeigu teks varškę pirkti iš krautuvės, ne iš lietuvių ūkininko, dadėkite kiek rūkšties grietinės.

ŽUVIS

Žuvį (whiting) nuvalius, perskelti, ištraukti didžiulius kaulus, pasūdyti, užbarstyti pipirais, svogūnais ir padėti kelioms valandoms susimokavoti. Be to, pasūdyta žuvis neįra kepanant. Pirm kepanat nuplauti svogūnus ir pipirus, suvolioti į "corn meal" (kukurūzų krupeles), virti alyvoje. Skanu karštos ar šaltos. Bankete buvo duota šaltos.

Išdėsčius visą paruoštąjį valgi ant didelio stalo, viduryje padėkite kelis indus bei ragažes su šviežiais vaisiais, galuose stalo sudėkite lėkštės, šakeles ir servetukes (popierines). Tokiam pokyli kožnas pasitarnauja patsai sau. Pirm pradėsiant valgyti, ant atskiro stalo duodama karšta, tyra, kavos puodeliuose, sriuba ir krekės.

Baigiant valgyti, taip pat ant atskiro stalo, duodama kava, o pyragas buvo išdėstas ant bendro maisto stalo.

Panašios rūšies banketai dar nėra praprasti mūsų publiškai, bet gospadinės su taupo labai daug energijos, o svečiai, kur yra pakankamai vietos, prisidėję savo lėkštę patinkamu maistu, gali bile kur pasirinkti sau suolą.

Mano Seserys Tame Kaltos Daugiausia

Važiujant į darbą ar kur kitur tankiai pamatysi gatvėkari ar koki kitą vežimą stovint ir prie jo eilę žmonių, o prie kasos užsisprengus kokia nors mano seselė, net užkaius trūsiasi, rausiai po trejų devynerių pilną ridikulių ir niekaip neranda penktuko ar dešimtuko fėru.

Dar arčiau atrodo, kada pora seselių užsisprengia ant laiptų ar tarpduryje ir pradeda tartis—eiti, neiti, ima daryti planus, rodyti viena kitai paveikslus, ar ką nors panašaus prasimano.

Apdairi, mandagi moteris niekad taip nepasielgs.

Tiesa, kad mūsų tie ridikuliai visuomet buvo per pilni, bet ką darysi, kad mums tankiai prireikia nešiotis visokių priemonių (kartais ir nesamonių, bet priimtų turėti). Dabar daug ko prisidėjo — maisto padalinimo keleriopos knygelės, kartais visos didelės šeimynos. Ir devinis iš dešimties kartų jūbas neapsiriks ties spėje, kad dabar moterų ridikuluose nešiojami tonai laiškų iš kariuomenės, paveikslų, su kuriais jos nenori nei minutei skirtis.

Ridikulių mums reikia ir nieko nežemina jų pilnumas. Bet juos susiplanuokime taip, kad nikeliai būtų galima rasti nei nežūrėjus. O jeigu jau prisieina taip, kad atsarga išsi- baigė ar į užkampį paspruko, arba jei reikia dėl ko pasitar- ti, atstikome nuošaliai, susijieškome ar susitarkime ir tada eikime, kur einame, be sustojimo, be trukdymo ir pik- tinimo kitų.

Stebėtoja.

Today's Pattern

Suknelės forma No. 9048 gaunama nuo 12 ir 32 iki 20 ir 48 dydžio.

Su formos užsakymu siųsti ir 16 centų. Adresuoti: Mary Sincus, 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

AUDRŲ PAGIMDYTI

2-11-44

N. OSTROVSKIS

— 5 —

(Tęsa)

Jie sėdėjo vienas prieš kitą giliose kėdėse prie rašomojo stalo. Mažos, juodos, blizgančios tėvo Jeronimo akys atsargiai tyrinėjo Mogelnickį, slėpdamosios už primerktų vokų. Edvardas tatau juto, nors atrodė, jog tėvas Jeronimas paspračiausiai pavargęs ir tarsi snaudžia.

— Jūs truputį, tėve Jeronimai, nuste-
binti mano atvykimo? — Edvardas sekė
kibius savo svečio pirštus, pešiojusius
juoda suvutos juostos kutą.

— Nustebintas? Hm... gal būt!

Jų akys susitikto. Tai buvo tylus susi-
dūrimas, trukęs keletą akimirkų; Ed-
vardui atrodė, kad jis palietė skustuvo
ašmenis.

— Aš manau, jog mes būsimė atviri
ir iš karto pereisime prie reikalo, — nu-
traukė tylėjimą Edvardas.

Tėvas Jeronimas tiriama pasižiūrėjo
į jį.

— Jo šventybė kardinolas Kamarinis
prašė perduoti jums sveikinimus ir ma-
žą raštelį. Štai jis.

Tėvas Jeronimas keletą kartų perskai-
tė skiautelę popieriaus, kuriame lotyniš-
kai buvo parašyta kažkas panašaus į re-
ceptą.

— „Juk iš jo galėjo išeiti neblogas boksi-
ninkas,“ — atėjo į galvą Edvardui, ste-
bėjusiam tėvą Jeronimą. Iš tiesų tėvas
Jeronimas turėjo didelę galvą su galin-
gais keturkampiais žandais ir storą
sprandą. Po juoda sutana buvo matyti
atšertas, stiprus liemuo.

— Kiek aš suprantu, jo šventybė nori,
kad aš jums padėčiau, dar daugiau —
vykdyčiau viską, ką jūs rasite reikalo
man pavesti, — galiausiai ištare tėvas
Jeronimas.

— Jūs teisingai supratote. Tačiau, kiek
man žinoma, jums nevisiškai aiški nau-
joji Vatikano orientacija. Vėliau tuo
klausimu jūs gausite smulkesnių nurody-
mų. O kol kas papasakosiu jums, kaip
eina reikalai, — atsakė Edvardas.

— Taip, tatau mane labai domina.
— Na, tai štai, tėve Jeronimai, — be-
veik pašnabždomis pradėjo Edvardas. —
Jūs, aišku, žinote vokiečių armijos išsi-
dėstymą!

— Taip, bendrais bruožais...
Edvardas išsitraukė iš šoninės kišenės
žemėlapi ir paklojo ant stalo. Abu pasi-
lenkė, Edvardo pirštas pamažu nuslinko
nuo Juodųjų ligi Baltijos jūrų.

— Štai, maždaug tokia vokiečių oku-
pacijos siena: Rostovas prie Dono, Char-
kovas, apskritai, visa Ukraina... čia, prie

Lenkijos, toliau Baltgudija, Lietuva,
Latvija ir baigiasi Estija. Tatau kone tris
kartus didesnė teritorija už pačią Vo-
kietiją, — kalbėjo Edvardas, — todėl,
kad Austro-Vengrija čia tevaicina ant-
raeilį vaidmenį. Prancūzų generalinio
štabo duomenimis, visai tiksliais, austrų-
vokiečių vadovybė šioje erdvėje turi ne
mažiau kaip dvidešimt devynias pėsti-
ninkų ir tris kavalerijos divizijas. Bend-
ras jų armijos skaičius — tryš šimtai
dvidešimt tikstančių žmonių.

Tėvas Jeronimas vos pastebimai šyp-
telėjo.

— Aš suprantu, kodėl jūs šypsotės,
tėve Jeronimai: jūs manote, jog nevertė-
jo važiuoti iš Paryžiaus skaičiuoti, kelis
šimtus tūkstančių kareivių turi Vokietij-
ja toje teritorijoje, kur Prancūzija kol
kas neturi nė vieno. Aš sakau — kol kas
todėl, kad karas tebeina. O karas, tėve
Jeronimai, ne tik sukuria naujas sienas,
bet ir naujas valstybes. Dabar aš atiden-
giu jums tai, kas dar tebėra karinė pa-
slaptis ir dėl ko aš atvažiauvau. Pir-
miausia, Vokietija jau pralaimėjo karą...

— Pralaimėjo karą? — nepaslėpė savo
nustebimo tėvas Jeronimas. — Argi An-
tantė ją sutriuškino vakarų fronte?

— Ne, frontas dar tebesilaiko, bet tai
jau agonija. Jų žlugimas iš vidaus. Mūsų
karinė žvalgyba pranešė apie eilę darbi-
ninkų ir kareivių demonstracijų Austri-
joje, taip pat Berlyne, Hamburge. Vie-
name šarvuotai laivyje įsižiebė sukilimas.
Maištai dažnėja kasdien, ir kaizerio vy-
riausybė jau bejędė su jais susidoroti.

Negali būti abejonių, kad artimiausios
dienos atneš žinią apie revoliuciją Aus-
trijoje ir Vokietijoje. Vokiečiai išsikvė-
pė. Niekas jiems nepadėjo: nei užgrobi-
mas derlingiausių Rusijos provincijų,
nei išvežimas iš Ukrainos galvių ir duo-
nos ir išbadėjusių Vokietiją: tauta nebe-
gali ilgiau kariauti todėl, kad jos užnu-
garis ugnyje. O Austrija iš viso tesilai-
ko Vokietijos padedama. Kaip matote,
Vokietijoje dedasi tas pat, kas ir Rusi-
joje. Būtų neprotinga galvoti, jog revo-
liucijos epidemija neprasiskverbs iš Ru-
sijos į Europą. Ji jau prasiskverbė.
Pats Liudendorfas pripažino, kad vo-
kiečių dalys, permetamos į prancūzų
frontą, užsikrėtusios bolševizmu ir neko-
vingos, net pavojingos, todėl, kad demo-
ralizuoja kitas...

— Sakykite, pone Edvardai, tai taiko-
ma tikrai Vokietijai? — nutraukė jį tė-
vas Jeronimas.

(Bus daugiau)

Elizabethport, N. J.

Atyda New Jersey Valstijos
LDS Kuopų Atstovams

Visos LDS kuopos aplaikė-
te šaukimo laiškus į pasitari-
mą, kuris įvyks šį sekmadienį,
20 d. vasario, 10 valandą ry-
te, Lietuvių Darbininkų Kluibo
svetainėje, 408 Court St.

Pasitarimo tikslas išdirbi-
mui planų vasaros sezono vi-
sy LDS kuopų bendram pikni-
kui ir, jeigu bus nuo pikniko
pelno, tai bus paskirstytas pro-
porcionaliai visoms LDS kuopoms,
kurios prisidės prie bendro
darbo. Bus ir pora kitų svarbių
punktų dienotvarkyje. Nuo šio
pasitarimo priklausys mūsų
vasaros darbuotės pro-
grama.

New Yorko su Brooklyno
kuopos nėra kviečiamos prie
šio bendro darbo, kadangi
LDS kuopos tolokai nuo pa-
rengimų vietos gyvuoja. Brook-
lyno ir New Yorko apylinkės
LDS kuopos turi susirasti sa-
voje apylinkėje piknikui vie-
tą. Delegatai, būkite laiku.

A. Matulis.

CLEVELAND, OHIO

Dalyvaukite Ohio Lietuvių
Vienybės Konferencijoj

Sekmadienį, vasario 27 die-
nį, 10 val. ryto, Slovėnų sve-
tainėje, 15810 Holmes Ave.,
Clevelande, atsisbus ketvirta
Ohio Valstijos Lietuvių Vieny-
bės Konferencija.

Komitetas prašo visas orga-
nizacijas rinkti delegatus ir
pribūti laiku. Į konferenciją
kviečiami ne vien kuopų, klu-
bų ir organizacijų delegatai,
bet ir taip pritarėjai, nes bus
svarstomi labai svarbūs kla-
simai. Bus svarstoma, kaip pa-
dėti prezidentui Rooseveltui
pravesti gyvenimą karo lai-
mėjimo programą ir kaip pa-
dėti išlaisvinti Lietuvą iš po-
nacių jungo, kaip jai paruošti
reikalingą pagalbą. Dar nie-
kados prieš mus nebuvo taip
labai svarbių klausimų, kaip
dabar.

Konferencijai užsibaigus, 5
val. vakare prasidės prakal-
bos. Bus ir koncertinė progra-
ma.

Le VANDA

FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LEVANDASKAS
Graborius-Undertaker
★ ★ ★

337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.Tel. STagg 2-0783
NIGHT — HAVenmeyer 8-1158.

Mexico, Me.

Apie Velionę E. Beniulienę

Draugė Elzbieta Lipskaitė
(Beniulienė) atvažiavo į Ame-
riką 1912 metais, būdama 15-
kos metų amžiaus. Gyveno
pas seserį Rumforde. Dar jau-
nutė būdama ji jau imasi veikt-
ti darbininkų judėjime ir daug
skaito. Tai ji padėjo mums su-
organizuoti Lietuvos Dukterų
Draugystę. Aktyviai dalyvavo
vaidinime teatrų, paskutinis
jos lošimas buvo „Gigonai“.

Draugė Elzbieta, išgyvenus
Rumforde apie 3 metus, išva-
žiavo į Montello, Mass., kur ir
apsigyveno pas pusseserę K.
Čerėškienę. Ten gavo gerą
darbą ir veikė su montellie-
čiais. Po kelių metų apsigėdė
su K. Beniuliu ir už 4-rių me-
tų susilaukė dukrelės.

Draugai Beniuliai nusipirko
namą, abu aktyviai dalyvavo
darbininkų judėjime. Elzbieta
susirgo dirbtuvė pagavus šal-
tį gruodžio mėnesį, 1943 me-
tais. Iš to išsivystė plaučių
uždegimas ir mirė sausio 10,
1944.

Velionė paliko didžiausiam
nuliūdime K. Beniulį, savo gy-
venimo draugą, dukrelę Danu-
tę, seserį Juzefą Venckienę,
brolių Praną ir daug draugų ir
draugių. Su mirčia drg. Beni-
ulienės neteko darbininkiš-
kas judėjimas nuolatinės ir ne-
nuilstančios veikėjos, o mes
savo mylimosios Elzbiotos. Il-
sėkis, sesute, ir lai tau būna
lengva Amerikos žemėlė.

Sena Laisvės Skaitytija.

ma, dainuos Clevelando Lietu-
vių Choras, vadovystėj Aldo-
nos Vilkelis ir A. L. Moterų
Choras, vadovystėj M. Mason.
Todėl visus ir visas kviečiame
dalyvauti.

P. Boika,
Kom. Sekretorius.

Prakalbos

Šeštadienį, vasario 19 dieną,
8 val. vakare, North Italian
Hall, 3121 W. 33rd St., atsisbus
labai svarbios prakalbos. Kal-
bės komunistas New Yorko
miesto tarybos narys Peter V.
Cachione ir kiti svarbūs kal-
bėtojai. Dalyvaukite ir išgirs-
kite.

Demokratinų Lietuvių
Suvažiavimas atliko didžiū-
lius darbus, — supažindin-
kite lietuvių visuomenę su
jais.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

Detroito Moterų Pažangos Klu-
bo susirinkimas įvyks vasario 17
d., 7 val. vakaro. Draugių salėje.
Po susirinkimo turėsime draugišką
pasikalbėjimą apie artėjančią už-
kandžių. Kviečiame visas klubo ir
choro narys — simpatikas dalyvauti.
— M. Ginitienė, sek. (37-39)

HAMTRAMCK, MICH.

LLD 188 kp. susirinkimas įvyks
sekmadienį, vasario 20 d., 11 val.
ryto. Yemans salėje. 3014 Yemans
St. Visi nariai dalyvaukite, nes tu-
rime daug svarbiųjų reikalų aptarti.
— Sekr. (39-41)

BALTIMORE, MD.

LDS 48 kp. ruošia vakarinę ir
sokių, šeštadienį, vasario 19 d.,
Lietuvių salėje, 851 Hollins St. Pra-
džia 8 val. vakaro. Įžanga \$1.10,
vien tik sokiams 55c. Bus geri muzi-
kantai, Alice Franz' trio pirmu kar-
tu gros mūsų parengime lietuviškus
ir amerikoniškus sokių. — Peter
Paserkis. (39-41)

CHARLES'

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGTIS, Savininkas
Prieinamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Mauley Sts.
Brooklyn
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

F. W. SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
★ ★ ★

Sutelkiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias sutelkiam nemoka-
mai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir impor-
tuotos degtinės ir
vynai, g e r i a u s i ų
bravorų alus ir
ėlius. Kada būsite
Brooklyne, uželki-
te susipažinti.

Kiekvieną subatą
karšta vakarinė.
Atskiras kambarys
užėjimui grupėms.
Nedėliomis atda-
ras nuo 1 valan-
dos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET,

BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam
kavalkui, užsakykite iš anksto. Nes žiemą yra
sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuo-
se turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND ST. — BROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS EVERGREEN 7-1661

Springfield, Ill.

Sausio 16 dieną mirė Petras
Yustas, 68 metų sulaukęs. Pa-
liko nuliūdime moterį ir du
sūnus. Velionis buvo mainie-
rys ir per daugelį metų kasė
anglį, sunkiai ir pavojingai dir-
bo, kaip ir kiti anglies kasyklų
darbininkai.

Vasario 2 d. mirė Morta
Tamašauskienė, 63 metų. Pa-
liko nuliūdime sūnų Charles ir
dvi dukteris. Velionė suvaži-
nėjo greitasis traukinys —
Chicago-Alton. Ant tų gelžke-
lio bėgių jau daug žmonių gy-
vastį prarado, vien lietuvių
bus žuvę kokie 7 žmonės. Tuo-
mi keliu labai greitai traukiu-
niai bėga. Kada užmuša, tai
gyvi daro visokių spėliočių.

Darbai šiuo kartu gerai ei-
na, kaip fabrikuose, taip ir
kasyklose. Kas tik gali dirbti,
tai darbą susiranda sau.

Amerikos Lietuvių Darbi-
ninkų Literatūros Draugija
per savo gyvavimą jau išleido
50 skirtingų knygų. Knygos
naudingos ir kas nori apsi-
šviesti, daugiau žinoti, tai iš
jų gali prasimokinti. Mano su-
pratimu yra didelė lietuviškas
garbė turėti tokią Draugiją ir

prie jos priklausyti. Ir joje
yra virš 6,000 narių, moka
nedidelę metinę duoklę, tik
\$1.50, o šeimų nariai tik po
10 centų į metus, bet tuo pri-
sideda prie labai praklausaus
darbo — išleidimo gerų kny-
gų ir žurnalo šviesos, kurio į
metus išeina keturi turtingi
numeriai.

Aš ypačiai didžiuojuosi, pri-
klausdamas prie šios didelės
kultūros ir apšvietos organi-
zacijos, manau, kad ir kiti na-
riai taip mintija. Bet mūsų
mieste yra daug lietuvių, ku-
rie galėtų prigulėti prie Lite-
ratūros Draugijos, gauti žur-
nalą, knygas, padėti tame di-
deliame kultūros darbe mūsų
tautai. Pagalvokite apie tai.
Dabar yra vėjus už naujų na-
rių ir jokio įstojimo nereikės
mokėti.

A. Čekanauskas.

BE 100%
WITH YOUR

BUY WAR BONDS

LIETUVIŠKAS TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINĖ)
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARSTŲ UŽKANDŽIŲ

Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant
visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYCIA)
Parsamdo automobilis ir ka-
rietas vestelį, krikštynor
ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksmininti ir pasižokti
užėina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino
kad visados bus patenkinti.

Parė Kiekvieną Šeštadienį

ATEIKITE PASIMATYTI SU GYVIAIS.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE.

459 GRAND ST.

(Skersai nuo Republic Teatro)

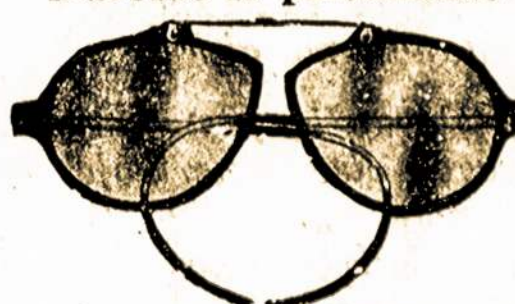
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EV. 4-8698

NEDALINAMA ATSAKOMYBĖ

Mes egzaminuojam akis, rašome receptus,
nupiešiam planus.

Darome ir pritaikome akinius kada reikalingi.

(Mes esame darę regėjimo
pataisymus viršaus
500 daktarų ir kitokių
profesijų žmonėms, taipgi
jų šeimoms ir jų pa-
cijantams.)

DRS. STENGER & STENGER

OPTOMETRISTS

394-398 BROADWAY

BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 2-8842

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

★ ★ ★

Lindėsio valandoj kreip-
kitės prie manęs dieną
ar naktį, greit suteiksi-
me modernišką patarna-
vimą. Patogiai ir gražiai
moderniškai įrūšta mū-
sų šermeninė. Mūsų pa-
tarnavimo ir kainomis
būsate patenkinti

★ ★ ★

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

VILNIES KALENDORIUS

1944 Metam

KNYGA IŠ 164-RIŲ PUSLAPIŲ
KAINA 25c UŽ EGZEMPLIORIŲ

Turiningas moksliniai raštai, istorinėmis
informacijomis ir poezija.

Tuojaus įsigykite tą svarbią knygą ir naudokitės ją.

LAISVĖS ADMINISTRACIJA

427 Lorimer Street, Brooklyn, 6, N. Y.

BRONIAUS VARGŠO

(LAUCEVIČIAUS)

GYVENIMAS IR DARBAI

PARAŠĖ DR. A. PETRIKA

• • 32 Puslapių. • • Kaina 15c • •

Bronius Vargšas-Laucevičius buvo žymiausias Ame-
rikos lietuvių rašytojas, apysakininkas, dramaturgas
ir visuomenininkas. Svarbu kiekvienam susipažinti su
jo gyvenimu ir atliktais darbais.

LAISVĖS ADMINISTRACIJA

427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Iš LLD 1-mos Kuopos Susirinkimo

Lietuvių Literatūros Draugijos 1 kuopos susirinkimas perleistas ketvirtadienį buvo žingeidus. Valdybos veikimas eina tvarkingai.

Iš LLD antro apskrįčio konferencijos raportavo D. M. Šolomskas. Pažymėjo, kad LLD nariai pasižadėjo kuo daugiausia pirkti Ketvirtosios Karinės Paskolos bonų. Konferencija užgynė F. D. Rooseveltto kandidatūrą į prezidentus ketvirtam terminui ir pasižadėjo darbuotis už jo išrinkimą. Vienbalsiai priimtos įvairios klausimai rezoliucijos, tarpe kurių buvo pasveikinti Lietuvos partizanams ir lietuviams Raudonojoje Armijoje.

G. Kuraitis raportavo iš kultūros vakarėlio, įvykusio 5 vasario. Pelną davė \$11. Gauta 6 nauji nariai, išskolektavo duokles iš 19 narių. Šiame susirinkime K. Balčiūnas perstatė naują narį.

Iš dienraščio Laisvės dalininkų suvažiavimo delegatas raportavo, kad suvažiavimas gerai pavyko.

Bendro su kitomis trim organizacijomis koncerto-baliaus komisijos narys A. Mureika raportavo, kad parengimas pavyko neblogai. Gauta pelno \$66.74, aukų buvo surinkta \$142.45, viso lietuviams pundių dovanų siuntimo komisijai perduota \$209.19.

Yra pageidaujama, kad ir kitos LLD kuopos darbuotųsi dabartiniu žiemės laiku. Dabar žmonės parengimus lanko ir aukų nesunkiu gauti. Todėl kaimikams, kol karšta. Remkim Raudonosios Armijos lietuviškus pulkus, kad greičiau išlaisvintų Lietuvą nuo rudyjų žmogžudžių.

Buvo laiškas nuo Joint Anti-Fascist Refugee Komiteto. Jie yra pasibūrę greitu laiku sukelti \$35,000 pagalbai Jugoslavijos ir kitoms partizanams, kovojantiems prieš žvėrišką fašizmą Europoje, kad jie sekmingai galėtų mušti Hitlerį iš užpakalio, kada Anglijos ir Amerikos kariuomenė rengiasi prie atidarymo vakarų fronto prieš Hitlerį. Kuopa paaukavo iš savo izdo \$5.

Antras laiškas buvo su prašymu, kad generalis prokuroras Biddle nusprendė deportuoti Harry Bridges. Vienbalsiai priimta rezoliucija šalia prezidentui Rooseveltui su prašymu, kad jis palaušotų Bridges nuo deportavimo.

Po susirinkimo kalbėjo D. M. Šolomskas apie tai, kam turės prigulėti Vilnius. Yra labai

LIETUVOS "NEPRIKLAUSOMYBĖS" APVAIKŠČIOJIMAS WEBSTER HALL

Tas taip daug būnytas apvaikščiojimas, vasario 13-tą, turėjo prasidėti lygiai 3:30 val. po piet, bet... punktuoliškumas, kaip ir visuomet, neįsilaikytas, nes tam buvo dvi priežastys — viena, rengėjai, spykeriai, arba kaip jie patys save vadina, "ponai ir ponios," nesuserinka laiku, o antra — laukta publikos.

Jau ir 4 val., ir po keturių, o vis tebelūkuriuojama. Atmosfera prislėgta ir natūrali, nes pustuštė svetainė. Esantieji svetainėje tarp savęs kalbaisi, daro pastabas: "...mažai, mažai, peritais metais buvo daug daugiau žmonių... sakoma, visos sriovės bendrai rengia, tai mažai, mažai..." Ir taip publikai nekantraujant ir akimis sekant kiekvieną tik pribūnantį žmogų, pagaliau, ant pagrindų pasirodė J. Buivydas ir oficialiai varde Amerikos Lietuvių Tarybos atidaro "susirinkimą," kviesdamas gale svetainės stovinčius susėsti arčiau, nes, kaip jis pasakė: "Čia yra labai daug tuščių krėslų." Po pauzės perstatė programos pirmą naktinį adv. Kostą Jurgelą.

Programa tęsėsi gana ilgai. Aišku, kalbos užėmė daugiausia laiko. Kalbėjo ponai (taip visus pirmininkas adresavo): Pranas Bajoras — Tėvynės redaktorius, J. Januškis — ex-redaktorius, Matas Zujus, Garso redaktorius, prof. Klines Augustus Manners (ar Marner?), latvių ir estų "atstovai" bei "atašės" ir pačioje pabaigoje J. Budrys, Smetonos konsulas. Menu, jog nėra reikalo aiškinti, kas tie ponai. Lietuvių visuomenė juos jau gerai pažįsta bei girdėjo jų kalbas. Šiuo kartu visi be išimties dar kartą išnaudojo progą išpilti nemažai pamazgų ant Sovietų Sąjungos. Prieš nacius atsargiai žodelis-kitas, bet prieš Sovietus, tai jau kita giesmė, režia, anot dūžų, iš visų sylių, štai perlai: "okupantai, daug žiauresni už vokiečius, imperialistai, paverę, korikai" ir t.t. ir t.t. Januškis net nušnekėjo iki to, jog Sovietai "žiauresni už sapneidaujamą, kad tokiais klausimais būtų surengta ir daugiau prakalbų.

Kuopa nutarė greitoje ateityje surengti prakalbą ir tam tikslui išrinko komisijon A. Mureiką, J. A. Thomson ir G. Kuraitį.

LLD 1 Kuopos Korespondentas.

ro laikų koriką Muravjevą, todėl, kad "Muravjevas pakore tik 10,000 lietuvių, o Sovietai išvežė Sibiran 20,000 lietuvių..." Taip jis kaip ir kiti piešė Sovietus, kaip išmanydami kuo juodžiausią, pavartodami net aritmetiką. Tai vis tos pačios įkyrios ir nuobodžios tų ponų maldelės, daug kartų girdėtos lietuviškai publikai.

Kad taip yra, parodė atsinešimas dalyvių linkui jų anti-sovietinės tirados. Skūpijai, labai skūpijai reagavo aplodismentais. Duosnesni buvo "tik už frazė: "lietuviui nori ir ko-voja už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą."

Beje, ponai prisiminė ir apie lietuvių dalinius Raudonojoje Armijoje, taipgi apie generolus Karvelį ir Šurkų, tačiau mūsų ponams tie lietuvių, kurie lieja kraują greta su Raudonąja Armija; kurie nesigaili nieko, net ir savo gyvasties kovoję prieš barbarus nacius ir išlaisvinimą Lietuvos, tai "kvizlingai," "judosiai" ir kitokie, Paleckis, tai didžiausias "kvizlingas." Mūsų ponams didvyriai tik tie, kurie ginklu rankoj sykiu su naciais išgrūdė bolševikus iš Lietuvos, kurių daugiausia buvo "žydai."

Zodžiu, visos kalbos turėjo stiprų goebbelsinį poką. Budrys lyg ir bandė daugiau diplomatiškai kalbėti, bet neišlaikė. Pasakė, kad jis netiki, kad yra lietuviški daliniai Raud. Armijoje ir kad gen. Karvelis ir Šurkus rašo bei kalba ką nors, tas daroma "tik jų vardu," o jie kur nors uždaryti. Sako, kad lietuviški daliniai "susideda vien tik iš rusų" ir t.t.

Šie Budrio pareiškimai, kaip matėsi, mažai ką įtikino. Trumpoj ateityje, manau, ir abejojantieji įsitikins, jog Budrys gražiai pamelavo.

Pertraukoje buvo rinkliava išleidimui angliškais knygos apie Lietuvą, kurioje bus supažindinama Amerikos visuomenė su Lietuvos nepriklausomybe, kaip aiškinta, tai tas darbas ir surinkti pinigai bus dalimi kovos "už nepriklausomybę." Surinkta: 243 dol.

Kas liečia Smetonos, tai niekas jo neminėjo, apart profesorius, kuris, matomai, ne daug pajėgia atskirti grupes.

Koncertinė dalis programos buvo vidutinė. Ji buvo įterpta dalimis tarpe kalbų. Čia dalyviai pagyvėjo, netrūko katucių dainininkams bei šokėjams-estams.

Pabaigoje prieita prie skymo. Pirmininkas pavartojo vi-jurkišką gudrumą. Tokis demokratiskumas neskaniai dvelkia smetonizmu. Pasakė, kad dabar turis rezoliuciją, parašytą anglų kalboje ir perskaičius: skaitė, skaitė, rodos, ir galo nebus. Dalyviai šnekasi tarp savęs, nes rezoliucija ne tik anglų kalba, bet dar joje įpinta aukštų terminų, suprantamų tik gerai valdantiems anglų kalbą. Apart kitko, ten skambėjo punktas, kad Amerika, po sumušimui Vokietijos pasiūstų Lietuvon okupacinę armiją pagelbėti atsisteigti "nepriklausomai Lietuvai." Perskaitęs, pirmininkas paliepė publikai atsistoti už rezoliuciją. Pradėjo stotis keli, paskui daugiau ir pagaliau didžiama, nesusiuvokdami, kame dalykas, irgi atsistoję, kad nepasirodyti nepatriotiškais, nes kiek pirmiau irgi atsistojimu buvo pagerbti žuvusieji Amerikos kariai ir tas buvo nuo pagrindų dirguojama lietuvių kalba. Tad ir dabar manyta, kad stojamasi keno nors pagarbai, kadangi visos rezoliucijos procesas buvo vedamas anglų kalba.

Gi rezoliucija, kaip ir kalbėtojų kalbos, prieš nacius nieko nesako, o vien prieš Sovietų Sąjungą, Amerikos geriausią talkininkę. Vadinasi, čia gudriai pravesta politinė apgavystė.

Buvo taipgi pardavinėjami ir bonai. Ceremonialiai pirkto vietoje už 1,000 dol. bonų: Šv. Jurgio Draugystė ir Šv. Vincento Draugystė iš Maspetho; už 3,000 dol. graborius Garšva.

Pardavimas bonų, t. y., pirkėjai ir dainininkai paskaidri- no apvaikščiojimą. Politinė dalis rengėjams nedavė to, ko tikėjosi. Iš visko matyti, kad tas bendras rengėjų "frontas" — Amerikos Lietuvių Taryba, nėra tokis "bendras." Kalbėtojų sąrašė nebuvo nei vieno kunigo, nors pora jų matėsi publikoje?

Baigiant programą publikos padaugėjo, nes prieš 8 val. vakaro pradėjo rinktis šokėjai.

Rep.

Artūras Petrika-Petty Officer

Jūreivis Artūras Petrika, dr. A. ir K. Petrikų sūnus, ramė sekmdienį, vasario 13-tą, šo tėvams (iš Pacifiko) laiška, pranešdamas, kad jis tapo petty officer ir radijininku. Jo laipsnis lyginasi saržento laipsniui kariuomenėje.

Artūro laiškas pilnas entuziazmo, džiaugsmo. Jis sako, kad tas viskas taip staigiai ir netikėtai įvyko, jog jis net ir pats negali to visko suvokti.

Bet po jo laiško yra cenzoriaus pastabukė: Savo pavyzdiniais žygiais Artūras pilnai užsitarnavo paaukštiniui.

Southbrooklyniečių Parengimas Sekantį Sekmdienį

Sekmdienį, vasario 20 d., 3:30 val. po piet, American Labor Party Hall, 4714 5th Ave., Brooklyn, LDS 50 kp. turės savo metinį parengimą. Bus suvaidinta drama "Aš Jau Partizanas" ir komedija "Vos Neapsivedė." Abu veikalus suvaidins Brooklynio Lietuvių Liaudies Teatro lošėjai-mėgėjai. Apie Liaudies Teatro vaidintojus nėra reikalo daug aiškinti, kur tik jie su vaidinimais pasirodė, visuomet save gražiai yra atsirekomendavę. Na, o southbrooklyniečiai visuomet moka svečius gražiai priimti. Jie turės įvairių užkandžių, gėrimų irgi netrūks.

Taigi, nei vienas jokių kitų deitų nedarykite, bet visi būkite šiame gražiame parengime. Prieš ir po vaidinimo bus šokiai. Taigi, ir šokiškai turės ką veikti.

Rengėjai.

Motery Atydai

Motery Apšvietos Kliubo išrinktos komisijos surengimui pramojy drabužių centro atidarymui, Raudonojo Kryžiaus Motery Dienos ir visos kitos komisijos ir valdyba susirinkite šio trečiadienio vakaro 7:30 val., vasario 16-tą, krautuvė, 417 Lorimer St.

Kliubo labai svarbus susirinkimas įvyks šio mėnesio 17-tą, 8 val. vakaro, 419 Lorimer St. Visos narės būkite. Kviesiame ir ne nars. Valdyba.

MIRĖ

John Genewich, 40 metų amžiaus, gyvenęs 233 Hayward St., Brooklyn, N. Y., mirė sekmdienį, vasario 13-tą, Beth Moses ligoninėje. Bus palaidotas vasario 17-tą, į Sv. Jono kapines. Pašarvotas namų. Paliko nuliūdime tėvą Joną, motiną Oną, brolį Vincą ir tris seseris, Anną, Susan ir Helen. Laidotuvėmis rūpinasi graborius J. Garšva, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Benny Brocken, 60 m. amžiaus, 22 Stagg St., mirė vasario 14 d., Middletown ligoninėje, Middletown, N. Y. Jo kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 18 d., Sv. Jono kapinėse.

Gaisras Atvažiavo Pas Gaisragesius

Pereitą trečiadienį pravažiuojant pro gaisragesių stotį ant Stagg St. užsiliepsnojo Svaros Departamento sunkvežimyje supiltos išmatos. Vežimius sustojė ir čia pat ugnis buvo užgesinta be nuostolių vežimui.

Federaliai agentai sulaukė Ivar Haug, Norvegijoje gimusį jūrininką, 25 m., kaltinimu, kad jis simpatizuoja naciams. Jis Yorkvillės karčiamoje gyrensis, kad jam būtų smagu matyti nacius nuskandinant jo laivą.

New Yorko valstijos seimelis nutarė iš savo izdo pirkti \$25,000,000 vertės Ketvirtosios Karo Paskolos bonų.

DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-6868

VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Kario R. Liegaus Vedybos

Susivedė jaunas lietuvis karys Robertas Liegas su gražia brooklyniete Maryte Šledžiauskaite. Linksma ir kultūringa vedybų pokilis įvyko šeštadienį Balažėnų užiegos svetainėje, kampas Ten Eyck ir Lorimer Sts., Brooklyne.

Reporterui teko pasikalbėti su geru kaimynu, nuotakos tėvu Šledžiausku.

R. Liegas pastaruosius 4 metus gyveno Brooklyne, o pirmiau Penssylvanijoje. Vedybų pramogojė dalyvavo ir Liegaus patėvis, Juozas Rima, puikus vyras, kuris didžiujasi posūniu Liegum, kaip tikru savo sūnum.

Tarp svečių buvo ir saržentas Walter Kruger, kitatautis, artimas Liegaus draugas.

Rep.

Dirbtuvės gaisre, Staten Islande, užsidegė darbininkų Shotman ir Mrs. Robas drabužiai. Kitos moterys greit jas išgabeno lauk ir voliodamos šviežiam minkštam sniege išgelbėjo nuo pavojingo apdegimo.

Sulaikytas 16 metų studentas, James Gerrity, pradėjęs rašinėti sabotazu grąsinančius laiškus. Vaikinėlį nuvežė ligoninėn ištirti. Jis neseniai sirgęs miegliuge.

John Delassio, firmos viršininkas, nuteistas 90 dienų kalėti už vedimą gemblerystės.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalau esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmalioju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENmore 5-6191

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Stanley Rutkūnas SAVININKAS 282 Union Ave. BROOKLYN

Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne

Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmdieniais ir legalėse šventėse

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

Tel. Evergreen 4-9612

A DIAMOND PAIR-BEYOND COMPARE

Lady Crosby

DIAMOND ENSEMBLE

FIRST IN HER HEART - FIRST IN QUALITY

NO. 070 Both for Lady Crosby Matched 14K gold rings, intricately fashioned in romantic designs. Lovely.

\$65.00 Weekly Terms

DIAMOND ENLARGED TO SHOW DETAIL

Aplankykite Mūsų Religinių Dainų Departmentą. Mes Turime Pilnai Visokių ROZANCIŲ, KRYŽIŲ, MEDALIŲ, STOVY. LUKIŲ ir MALDAKNYGIŲ. Maži rankpildiniai palaikys jums bi dailta.

ROBERT LIPTON, Jeweler

701 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-2178. ATDARA VAKARAIS

Dramatiška scena iš filmos "The Sullivans," kurią jūs amžinai atsiminsite, dabar rodomos Roxy Theatre, 7th Ave. ir 50th St., greta veiksmų scenoje.

PIRMUTINIS ir GERIAUSIAS BROOKLYNE

LIETUVISKAS KABARETAS

STANLEY MISUNAS SAVININKAS

GERIAUSI GERIMAI IR NAMIE GAMINTI UŽKANDŽIAI DAUG STALŲ KOMPANIJOM

Iš kitur atvykusius svečius visuomet širdingai pavaišiname.

Plačiai žinomas bartenderys Vincentas Žvirblys ekstra gerai patarnauja. Todėl prašom visus dažnai ateiti į mūsų

PARAMOUNT CABARET

473 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Prie R.K.O. Republic Teatro Tel. Evergreen 4-6864

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS (BIELLAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Litėdžio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prelinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. -- BROOKLYN, N. Y.